

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dni powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Edwarda Króla.
Czwartek: Kaliksta Pap. Męcz.
Piątek: Jadwigi Wdowy i Teresy P.
Sobota: Florentyna Biskupa.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 17.
Zachód " " 5 " 16.
Długość dnia godzin 10 " 59.
Ubyło " " 5 " 44.

Wschód księżyca o godzinie 5 minut 47 w.
Zachód " " 6 " 20 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 0 cali 4.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 5° R.

CENA OGŁOSZEŃ:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, zwykłym niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: Wiktora Biskupa.
Poniedziałek: Łukasza Ewangiel.
Wtorek: Piotra z Alkantary W.
Środa: Przen. św. Wojc. i Ireny P.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9.—Telefon Redakcji nr 126.—Telefon Administr. 141.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Ziemisława; jutro Dzierżymira.

Nabożeństwa: W kościele św. Kazimierza na Nowem-Mieście nieszpory, rozpoczynające odpust ku czci N. Sakramentu.

Wystawy: Wystawa nasion. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—od godz. 9 1/2 rano do 4-ej po południu.)—Wyst. Tow. zachęty sztuk pięk., Krak.-Przedm. nr. 15 (od godz. 10-ej rano do 6-ej wieczór.)—Wystawa obrazów A. Krywulki. (Hotel Europejski—codziennie od godz. 9-ej rano do 6-ej wieczorem.)

Koncerta: Wieczór zwyczajny Towarzystwa muzycznego. (Sale rezerwowe—godz. 8 wiecz.)

Teatry: Wielki: dziś „Miłość i sztuka” (1-szy i 2-gi akt) i „Warszawa”; jutro „Straszny dwór”;—Rozmaitości: dziś „Jacuś”; jutro „Frou-Frou”;—Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Puchar srebrny”; jutro „Wielki dzwon”. (Godz. 7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— *Ruski kurjer* dowiadyuje się, iż departament medyczny z powodu panującej za granicą epidemii cholerycznej, zwrócił szczególną uwagę na organizację pierwszej pomocy chorym w pociągach i na statkach parowych. Z tego powodu departament medyczny zamierzył porozumieć się z ministerjum komunikacji, przyczem przedstawi projekt urządzenia specjalnych wagonów sanitarnych. Prócz tego projektuje się utworzenie małych lazaretów na wszystkich ważniejszych stacjach dróg żelaznych i wywieśzenie obwieszeń o środkach ochronnych przeciw cholercie.

Z teatru.

Teatr Mały przy ulicy Daniłowiczowskiej otworzył wczoraj nową komedję, co bywa rzeczą zwykłą, ale komedja nowa jest zarazem komedją dobrą, co już znowu nie tak często się zdarza.

A jednak na zapytanie: czy dobrze zrobił Mały teatr wystawiając „Wielki dzwon” Oskara Blumenthala, można zawahać się z odpowiedzią.

Rzecz niewątpliwa, że i ta scenka powinna się także starać o dobry repertuar i że na uznanie zasługuje każdy jej wysiłek wydobycia się z zakłętogo koła tłustych fars i płaskich krotchwil, idzie tylko o to, czy zawsze sprostać jest w stanie przy środkach, jakie posiada, podobnym wysiłkom.

Otóż odegranie „Wielkiego dzwonu” należy do tych chwalebnych intencji, które można z wszelką oceną życzliwością, żałując jednocześnie, że taka komedja nie weszła na repertuar teatru Rozmaitości.

Świat, z którego jest wzięta, motyw akcji, sposób jej prowadzenia, rodzaj kraszącego ją dowcipu, wszystko domaga się gry delikatniejszej, aniżeli ta, na którą zdobyć się mogły siły uprawiające oddawną inną zupełnie literaturę sceniczną.

Oskar Blumenthal należy do pisarzy niepospolicie uzdolnionych; pióro jego cięte, niejednokrotnie bardzo ostre, zdradza częściej feljetoniste, aniżeli dramatyczne; sposób jego mają zakrój bardziej satyryczny, aniżeli czysto komedjopisarski; w kreśleniu figur znać rękę raczej bystrego dziennikarza, aniżeli głębszego psychologa — ale takie dziś mnóstwo pisze dla teatru bez tych wszystkich przypomnień, że gdyby nawet feljetoniste berlińskiego *Tagblattu* brakowało którejś z zalet wyłącznie teatral-

— Inspektor dróg żelaznych w Królestwie Polskim, jak donosi *Warszawski dziennik*, wezwał radę zarządzającą drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej i dyrekcję drogi iwangrodzko-dąbrowskiej, aby z powodu grasowania cholery na Węgrzech miały w pogotowiu wagony sanitarne i personel lekarski w ilości odpowiadającej liczbie kursujących po tych drogach pociągów pasażerskich. Przygotowane też być mają schronienia dla chorych.

— Czytamy w *Pet. wied.*, iż w celu ułatwienia budowy dróg żelaznych podjazdowych, niezbędnych dla rozwoju przemysłu i handlu, postanowiono zastosować do nich prawo o wyłączeniu w zmniejszonej nieco formie. Między innymi przymusowe zajęcie terytorjum będzie mogło nastąpić dopiero po spłacie całkowitego szacunku potrzebnej pod budowę ziemi. Wszelkie przepisy, dotyczące się dróg podjazdowych, wniesione już zostały przez zarządzającego departamentem kodyfikacyjnym rady państwa do nowej ustawy o drogach podjazdowych.

— *Warszawski dziennik* donosi, że władza zwróciła uwagę na tę okoliczność, iż w powiecie bendzińskim znaczna ilość gruntów włościańskich w ciągu ostatnich lat 10-ciu przeszła w posiadanie osób nie należących do stanu włościańskiego i że wskutek tego nad samą granicą powstało wiele fabryk zagranicznych. Z tego powodu zaleconem zostało ściśle zbadanie prawności takiego przechodzenia gruntów włościańskich w posiadanie dzisiejszych ich właścicieli, nie należących do stanu włościańskiego.

— Stosownie do wydanego rozporządzenia reformy schronisk i przytułków u akuserek, służba policyjna otrzymała polecenie dopilnować, aby u tych akuserek, które nie urządziły odpowiedniego pomieszczenia i nie uzyskają z urzędu lekarskiego specjalnej imiennej koncesji, żadna z chorych nie prze-

bywała i aby też akuszerki ogłoszeń o przyjmowaniu chorych w pismach nie zamieszczały.

— Stróż domów otrzymali polecenie nie wpuszczać pod żadnym pozorem na podwórza, a tembardziej do mieszkań żebraków, gdyż jak się okazuje, wiele indywiduów, wyzyskując niesumienne miłosierdzie publiczne, pozostaje nadto w spółce ze złodziejami i stanowi rodzaj awangardy, przepatrującej lokale dla następnego ich okradania.

— W dniu wczorajszym, po złożeniu wizyty arcybiskupowi prawosławnemu, starszemu prezesowi izby sądowej p. Trachimowskiemu oraz prokuratorowi izby sądowej p. Butowskiemu, p. minister sprawiedliwości przybył o godzinie 2 1/4 do gmachu izby w otoczeniu urzędników ministerjum sprawiedliwości, z p. Kzenbikiem na czele. Towarzyszyli im pp. Trachimowski i Butowski. W wielkiej sali audyencyjnej oczekiwali przybycia ministra wyżsi dostojnicy sądowi, a mianowicie: prezesi sądów okręgowych prowincjonalnych, członkowie izby sądowej, prokuratura, cały skład osobisty prokuratury Król. Polskiego i wielu innych. Po przywitaniu ogólnem ze zgromadzonymi, minister podchodził po kolei do pojedynczych osobistości, prowadząc z nimi dłuższą lub krótszą rozmowę. Najdłużej zatrzymał się przy prezesie I-go departamentu cywilnego izby sądowej, prof. Holewińskim i zarządzającym archiwum głównem prof. Pawińskim. Następnie odbył się przegląd kancelaryj pojedynczych departamentów. Około godziny 3-ej, po zwiedzeniu kancelaryj, bibliotek i kasy, cały orszak udał się do sądu okręgowego, gdzie w jednej z sal głównego pawillonu zebrali się wszyscy sędziowie, prokuratura, adwokaci przysięgli, notariusze i sędziowie śledczy, pod wodzą prezesa sądu okręgowego p. Iwanowa. Między innymi, minister powitał podaniem ręki mecenasa Krajewskiego, przewodniczącego korporacji adwokatów przysię-

nych, zawsze „Wielki dzwon” zasługiwałby na nazwę interesującej komedji.

Nie brak jej nawet przynęty „kwestji bieżącej”—a jest nią przedstawienie potęgi reklamy.

Każda mierność umiająca albo własnym przemysłem uderzyć w „Wielki dzwon” reklamy, lub też mająca na swoje usługi przyjaciół dzwonników, może liczyć na zwycięstwo nad najprawdziwszą nawet zdolnością.

Taka jest myśl przewodnia sztuki, myśl bardzo na czasie wśród rozbrzmiewających na gwałt wszędzie dźwięków reklamy.

Jako mierność ucześciwa i wierząca w siebie występuje Henryk Wilfryd; talentem rzetelnym, a filozoficznie skromnym jest Teobald Vogt; obaj są rzeźbiarzami, obaj postali prace swoje na konkurs i talent byłby może odrazu zatrzymował, gdyby nie to, że mierność ma najzaciejszą matkę, zaślepioną w synu i tak przekonaną o jego geniuszu, że Marcin Murner, sceptyczny rysownik, któremu się zwierza biedaczka, nie ma siły zadać jej ciosu swym trzeźwym, krytycznym sądem i sam pierwszy przez miłosierdzie dla staruszki uderza w „wielki dzwon”.

Pomoc do tego znajduje gotową w salonie artystyczno-literackim pani Konstancji Gunderman, zagarniającej sobie monopol wszelkich znakomitości i szczęśliwej, że może na złość zrobić baronowej Solden, która ze swej strony proteguje drugiego współzawodnika konkursowego.

„Walka kobiet” stanowiąca oś sztuki, toczy się rozmaita bronią, z pod której tryskają iskry dowcipu i humoru, wreszcie reklama robi swoje, mierność wpływa na wierzeń kosztem talentu, co dzieje się tem łatwiej, że i talent robi przez przyjaźń wszystko, ażeby rywalowi zapewnić zwycięstwo.

P. Oskar Blumenthal nie jest widocznie tego zdania; że: *il y a des juges à Berlin*, ale za to uposaża Berlin artystyczny w takie osobliwe indywidua, jak

rzeźbiarz nie dbający o swoją porażkę i jak szlachetny zwycięzca, który, gdy mu traf otworzył oczy, gdy usłyszał przypadkiem, że nie jest geniuszem, odrzuca kradzioną sławę i zwraca ją temu, kto na nią istotnie zasłużył.

Nie miejmy tego za złe pisarzowi; feljetoniście wszystko wolno i nikt zapewne takiego szlachetnego Berlina na serjo nie weźmie, a tymczasem w komedji to służy za światło, od którego cienie lepiej jeszcze odbijają.

Niezbędne ciemne to cienie, co prawda—ale może też to i zasługa i wdzięk komedji, trzymanej wogóle w tonie pogodnie-dodatnim, tembardziej, że werwa i dowcip satyrycznej charakterystyki nie na tem nie traca.

Dodajmy do tego romans bardzo dyskretnie i zręcznie prowadzony między ponętą wdówką, baronową Soldon, a pokrzywdzonym talentem Teobaldem Vogtem i pełne poezji zakończenie tej na polu humorystycznej, na polu salonowej miłości, śliczną scenę, stanowiącą perłę trzeciego aktu i całej sztuki; dodajmy dowcip w kreśleniu kilku epizodycznych postaci, a zrozumiemy dlaczego ten „Wielki Dzwon” był stanowczo za dużym do Małego teatru.

Nie też więcej nad to, co powiedzieliśmy z początku, o wykonaniu sztuki nie dodamy; wszyscy robili co mogli—a że publiczność wystawiała sobie, jakby to wyglądało na innej scenie—to już wina... Blumenthala...

Jeden jeszcze wypada zaznaczyć szczegół: przekład p. Podwyszyńskiego jest dobry.

Trafia się to tak rzadko w teatrze Małym, gdzie *Er ist im Exil gestorben* tłumaczy się po polsku „Umarł w Exilu” (niby w jakiejś miejscowości—patrz przekład „Gasparone”), że należy się zanotować wyjątkowo dobre tłumaczenie.

głych i rozmawiał z nim przez chwilę dość żywo. Przedmiotem rozmowy miała być poruszona w ostatnich dniach kwestia honoru i godności adwokatury. Po przeglądzie oddzielnych wydziałów sądu okręgowego, kasy, kancelarii prezesa i wydziałów hipotecyjnych, p. minister udał się do zjazdu sędziów pokoju.

= Rewizyj sądów na podstawie zdobytych przez komisję materiałów, minister dokonywać ma w dniu dzisiejszym. Jak zwykle rozpocznie się od izby sądowej. Urzędnicy wszystkich departamentów otrzymali rozkaz stawienia się w galowych mundurach o godzinie 9-tej rano, właściwa zaś rewizja rozpocznie się o godzinie 10-tej.

= W poczet adwokatów przysięgłych wpisany został p. Tomasz Szuranowski (nie Szczurakowski, jak przez pomyłkę w nrze 264b wydrukowano).

= Z literatury.

* Czwarty zeszyt „Zasad fizyki” Alfreda Daniela, w przekładzie J. J. Boguskiego, opuścił prasę nakładem księgarni Teodora Paprockiego i spółki.

Dwa następne zeszyty zamkną całość tego podręcznika, niezbędnego dla wszystkich pragnących mieć obraz treściwego stanowiska, na jakim najświeższe badania i odkrycia postawiły tę gałąź wiedzy.

* Ukazały się w osobnej odbitce odczyty Lenartowicza o literaturze włoskiej po polsku.

= Oplata wpisów.

Dzięki ofiarności publicznej byliśmy w możności opłacić dotychczas następujące wpisy:

Do uniwersytetu za p. Andrzeja W. z wydz. prawnego 25 rs.

Do gimnazjum II-go za Stanisława J. z klasy I-ej i Feliksa A. z kl. VII-ej po 20 rs.

Do gimnazjum III-go za Feliksa F. i Bronisława W. z klasy przygotowawczej po 12 rs., tudzież za Edmunda K. z klasy I-ej, Wacława R. z kl. II-ej, Edwarda P. i Juljana P. z kl. III-ej, Leona S. z kl. IV-ej i Konrada G. z kl. V-ej po 20 rs.

Do gimnazjum IV-go za Ludwika E. z klasy przygotowawczej 12 rs., oraz za Stefana S. i Edwarda W. z kl. III-ej po 20 rs.

Do gimnazjum V-go za Jana M. i Wincentego M. z kl. IV-ej po 20 rs.

Do gimnazjum na Pradze za Feliksa K. z klasy II-ej 20 rs.

Do progimnazjum I-go za Jana Ż. z kl. I-ej, Gustawa N. z kl. II-ej i Józefa K. z kl. III-ej po 20 rs.

Do progimnazjum II-go za Stanisława S. z klasy II-ej i Wincentego W. z kl. IV-ej po 17 rs. 50 kop.

Do szkoły realnej za Zygmunta A. z kl. I-ej, Stefana L. z kl. III-ej, Jana G. i Feliksa W. z kl. IV-ej, Wacława K. i Józefa S. z kl. V-ej, oraz Kazimierza A., Artura G. i Feliksa K. z kl. VI-ej po 20 rs.

Ogółem zatem publiczność za naszym pośrednictwem zapłaciła 31 wpisów w łącznej kwocie 596 rs.

Jest to jednakże dopiero mniej niż połowa szlachetnego zadania, które ofiarność naszych czytelników z taką skwapliwością i szczodrością spełniać zwykła, gdyż wszystkich zgłoszeń otrzymaliśmy przeszło 70, więc jeszcze 40 jest niezaspokojonych.

W imieniu biednych młodzieńców, przed którymi zamykają się podwoje wiedzy, błagamy jeszcze o dalsze ofiary.

= Przyspieszenie terminu.

Wspominaliśmy wczoraj na tem miejscu o zamiarze urządzienia koncertu na rzecz istotnie potrzebującej pomocy materialnej rodziny ś. p. Dobrskiego i dodaliśmy, że koncert prawdopodobnie przyjdzie do skutku w początkach grudnia.

Obecnie dowiadujemy się, że termin koncertu jest o wiele bliższym, odbędzie się on bowiem jeszcze przed upływem bieżącego miesiąca.

Zbytecznymi niezawodnie byłyby z naszej strony słowa zachęty do publiczności zwrócone.

Publiczność pamięta dobrze, czem był Dobrski dla naszej sceny i sama zapewne pojmuje, jaki obowiązek ciąży na niej względem rodziny tego, który był chlubą opery warszawskiej i który pierwszy zapoznał nas z Moniuszką.

O zasługach zmarłego nie zapomnieli koledzy i na pierwsze wezwanie oświadczyli się z gotowością przyjęcia udziału w koncercie, pamięta o nich dzisiejsza dyrekcja, przyrzekłszy wszelką ze swojej strony w tej mierze pomoc, a publiczność z pewnością nie zawiedzie tam, gdzie idzie o uiszczenie się z długu względem rodziny, która ze śmiercią Dobrskiego straciła nawet prawo do emerytury.

= Niewypłacalność.

Składnicy maszyn i narzędzi rolniczych najwięcej uskarżają się obecnie na niewypłacalność swoich odbiorców z Cesarstwa.

Jeden z nich ma obecnie około 30,000 rs. zaległych wierzytelności, nie licząc bieżących.

Każdy z dłużników posiada zapasy towaru, któ-

rego pozbyć się nie może z powodu zbyt małych zapotrzebowań.

= Płótno do Moskwy.

Jeden z tutejszych fabrykantów otrzymał zamówienie na znaczną ilość płótna malarskiego do Moskwy.

Fakt ten zasługuje na uwagę z tego względu, iż w Moskwie znajduje się kilka fabryk pomienionego płótna.

Dotychczas niekiedy nawet tutejsi handlujący na-bywali z tamtąd płótna na potrzeby naszych malarzy.

= Chleb z kukurydzy.

Jeden z charkowskich piekarzy zamierza założyć w Warszawie piekarnię chleba z mąki kukurydzanej, która jest znacznie tańszą od żytniej.

Założyciel nowej piekarni ma na celu głównie klasy niezamożne.

= Ponowna próba.

Znowu po dwuletniej blisko przerwie ukazali się na ulicach miasta kolporterzy przyrzadów do nawlekania.

W swoim czasie ostrzegaliśmy, iż wydatek poniesiony na owe przyrządy jest daremny, ponieważ nikt tym sposobem igły nie nawlecze.

Widocznie przedsiębiorca niemieckiego figla przeczekał dwa lata w nadziei, że ludzie o pierwszej błędzie zapomnieli.

Zwracamy więc uwagę na powtórna edycję, ni-czem się nie różniącą od pierwszej.

= Dezynfekcja listu.

Jeden z naszych znajomych, p. L., otrzymał w dniu wczorajszym list z Pesztu.

List ten był przesycony silną wonią karbolu.

Widocznie wszystkie papiery przychodzące z miejsc, gdzie się szerzy epidemia, są poddawane dezynfekcji na stacjach pogranicznych.

= Wędrowka listu zastawnego.

Przed czterema laty p. S. Mrozowskiemu został skradziony list zastawny ziemski na 1000 rs.

Chociaż p. M. natychmiast poczynił odpowiednie zastrzeżenia, papier przepadł i p. M. po kilku latach o stracie zapomniał.

Tymczasem w dniu wczorajszym p. M. otrzymał od kupea Sumalina 5000 rs. w papierach procentowych, a między temi znajdował się właśnie list 1000-rublowy, którego numer przypomniat panu M. stratę.

Zagłada więc do notesu, w którym zwykł zapisywać numer posiadanych chociażby czasowo papierów wartościowych i przekonywa się, że dostał ten sam list zastawny, jaki mu wówczas skradziono.

Natychmiast udał się do kupea S., który mu przedstawił dowód, iż list przed trzema miesiącami otrzymał również w długu od jednego z obywateli ziemskich w lubelskiem.

Pan M., postanowiwszy o ile można dotrzeć do źródła zkaż ów list zastawny po ukradzeniu go wyszedł, odniósł się do wskazanego obywatela i oczekuje odpowiedzi.

= Smutny wypadek.

W dniu wczorajszym pod nrem 385-ym na Pradze zdarzył się smutny wypadek.

Pani Wojeżyńska, żona oficjalisty kolejowego, stanęła przy kominie w kuchni wówczas, gdy kucharka na patelni roztopiała słoninę.

Właśnie gdy się zaczęło przyszczenie tłuszczu, pani W. nachyliła się nierozważnie i parę kropel wpadło jej w oczy.

Oparzona wydała straszny okrzyk bólesci i zemdlała.

Wezwany lekarz skonstatował, iż jedno oko jest stracone, drugie zaś może się da uratować.

Rodzinę Wojeżyńskich przesładują rzeczywiście liczne wypadki.

Mąż pani W. dopiero przed tygodniem wstał z łóżka i chodzi o kuli z powodu złamania nogi, a w sierpniu utopił się syn 12-letni.

= Wyjaśnienie.

We wczorajszej wzmiance o zajęciu w ogrodzie, zasła pewna niedokładność.

Napadnięty przez awanturniczą kobietę p. C. nie dopuścił zbliżenia, lecz wezwawszy policję, polecił ją odpro-wadzić do kancelarii cyrkulowej, gdzie na jego żądanie spisano protokół i sprawczynię napaści pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

= Pokasanie.

W dniu wczorajszym na planie kolei wiedeńskiej tuż za stacją, wściekły pies rzucił się na robotnika, a zarazem żołnierza kolejowego bataljonu, Jerzego Wołkońskiego.

Pomimo rozpaczliwej obrony, Wołkoński został fatalnie pokasany.

Po udzieleniu doraźnej pomocy lekarskiej, odwieziono go do szpitala wjazdowego.

= Przejechania.

W dniu wczorajszym na rogu Nowego-Swiatu i Chmielnej, ekwipaż prywatny przejechał Antoniego Zielińskiego, stróża domu z ulicy Twardzej.

Najechany uległ złamaniu nogi i ciężkiemu zranieniu głowy.

Na Zjeździe powożący wozem roboczym najechał na Marjanę Jasińską, która złamała nogę.

Poszwankowaną odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus. Sprawca wypadku zdołał bezkarnie uciec.

= Ogień.

W dniu wczorajszym na Złotej pod nrem 39-ym wkomi-nie zapaliły się sadze.

Ogień ugasił mieszkańcy.

= Do Odessy.

Znaczne partje pszenicy z Lublina stale odchodzą obecnie koleją do Odessy.

Pszenica ta jest najlepszego gatunku i przeznaczona głównie na nasienie.

= Fortepian historyczny w Orońsku.

Słynny malarz, Józef Brandt, jest posiadaczem historycznego fortepianu, znajdującego się obecnie w Orońsku pod Radomiem.

Historja tego fortepianu jest taka:

Arcyksiężniczka Marja Ludwika, późniejsza żona Napoleona I-go, spacerując raz z guwernantką w okolicach Wiednia, spłoszona deszczem, schroniła się do willi jenerala Geccopieri i tam ulewę przeczekala.

Podczas swego pobytu w willi, arcyksiężniczka weszła do sali, gdzie stał otwarty fortepian i zagrała na nim.

Odtąd stary jenerał przeciągnął przez klawiaturę wstęgę państwową i aby nie dozwolić nikomu grać na fortepianie, opatrzył wstęgę pieczęciami.

Na wstędze zaś położył napis: Na tym klawikordzie raczyła raz zagrać arcyksiężniczka Marja Ludwika.

Fortepian powyższy przeszedł drogą spadku na córkę jenerala, późniejszą jenerałową Christiani, dziedziczkę Orońska, a wreszcie dostał się również w spadku Józefowi Brandtowi.

= Zamiar świętokradztwa.

Z Lublina piszą do nas:

„W zeszłą niedzielę po zamknięciu kościoła poddominikańskiego, służba kościelna dostrzegła jakiś cień człowieka przesuwającego się w pobliżu chóru.

Zawezwano pomocy znajdujących się w klasztorze żołnierzy i po dokładnej rewizji, odnaleziono ukrytego pod miechami obok organów człowieka.

Był to siedemnastoletni chłopak, syn jednego z tu tejszych rzemieślników, przy którym znaleziono pilnik przygotowany do zepsucia zamków przy skar-bonkach.

Już od paru tygodni służba kościelna dostrzegła jakieś złe zamiary, gdyż kilka klódek przy skarbo-nach było zepsutych.

Kupiono więc nowe i miano się na baczności.

Ostrożność została uwieczniona dobrym skutkiem. Młodemu świętokradzcy oddano w ręce policji.”

= Spalony.

Z m. Sławuty, pow. zasławskiego, piszą do Kijew. o strasznym wypadku, jaki zdarzył się w dobrach ks. Czetwertyńskiego.

Parobek, służący u p. Batorskiego, rządcy dóbr księcia, znajdując się przy koiach na polu, rozpałił ogień w zamiarze rozgrzania się trochę.

Znużony czuwaniem, położył się wreszcie koło ogniska i wkrótce twardo zasnął.

Nad ranem obudził się pod wpływem piekącego bólu i spostrzegł płonącą odzież na sobie.

Nieszczęśliwy począł biedz do wsi i tutaj dopiero zdolano na nim ugasić płomienie.

Stan poparzonego parobka był okropny: skórę miał popękaną, a przez rany wydobywały się nagie kości.

Po strasznych męczarniach, tegoż samego dnia nieszczęśliwy zmarł.

Powszechnie domyślają się, iż przez zemstę ktoś podczas snu obiał go jakimś łatwo zapalnym płynem.

Z s ą d ó w.

Sprawa, jaką w tych dniach rozstrzygnęła w ostatniej instancji izba sądowa warszawska, znana już jest czytelnikom z podanego w piśmie naszym przebiegu jej w sądzie okręgowym, poprzestaniemy zatem na treściwym przypomnieniu faktów.

Wskutek bezimiennego denuncjacji, w maju r. 1884-go urzędnicy komory dokonali rewizji w magazynie krawieckim p. Józefa Skwierczyńskiego, przy ulicy Mazowieckiej pod nrem 6-ym i zabrali kilkadziesiąt kawałków materiałów jedwabnych, wełnianych i t. p., przedstawiających wartość paru tysięcy rubli.

Jakkolwiek w czasie śledztwa i w sądzie oskarżony wskazywał firmy, u których nabył zakwestjonowane materiały, które nadto w znacznej części uznane zostały za wyroby miejscowego pochodzenia, sąd okręgowy jednak, w myśl art. 1607 i 1616 ustawy celnej, wymierzających na kupców za niezachowanie plomb u towarów zagranicznych, a znaków fabrycznych na wyrobach krajowych, karę konfiskaty i grzywny, w tym wypadku też samą karę zastosował.

Od takiego wyroku p. Skwierczyński zaapelował do izby sądowej.

Obrona oskarżonego, opierając się na tej zasadzie, że artykuły ustawy celnej, na które w swoim wyroku powołał się sąd okręgowy, dotyczą tylko kupców, dla których ten towar jest artykułem handlu w tym stanie, w jakim fabryka ów towar wyrabia, że zatem w danym wypadku zastosowania mieć nie mogą, gdyż oskarżony, jako krawiec przetwarzający towar i sprzedający go w przerobionej postaci, za kupca w tem znaczeniu, w jakim o kupcach mówi ustawa celna, uważanym być nie może, że następnie senat nawet w analogicznej sprawie wygłosił zasadę, że rzemieślnik przetwarzający materiały za brak na nich plomb i znaków odpowiadających nie może, prosił o unieważnienie wyroku sądu okręgowego.

Izba sądowa, przychylając się do zapatrywania przez obrońcę oskarżonego przytoczonych, poleciła zwrócić p. Skwierczyńskiemu skonfiskowane towary, jakoteż i kaucję, złożoną w sumie rs. 944.

E. W.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Pranie czarnych koronek.

Butelkowy sposób prania, o którym już wspominaliśmy na tem miejscu, właściwszym jest dla koronek białych. Dla czarnych zaś manipulacja opisana poniżej wystarczy zazwyczaj w zupełności. Odrzućmy koronki ułożyć je jedną na drugiej, zmocowawszy je po bokach kilkoma ścięgami. Nalać na miednicę bawarskiego piwa i zanurzyć w niem koronki. Gdy dobrze namiękną, wyjąć kilkakrotnie między dłońmi. Zawinąć następnie w suche płótno, przeprowadzić parę razy ręką po wierzchu, płótno odrzucić, nakryć każdą z oddzielnych koronek tiulem i przeprasować lekko nagrzanym żelazkiem.

— Złożono w redakcji Kurjera warszawskiego:

Na wpisy dla niezamożnych uczniów.

L. T. rs. 5, S. M. P. rs. 2, L. K. rs. 1, R. G. z Ukrainy rs. 1.

— Lista osób, które złożyły ofiary na rzecz pomnika dla ś. p. Królikowskiego i na rzecz jego rodziny: A. Oppenheim rs. 5, Czech Jan rs. 1, dr. Kołodzki rs. 1, dr. Siejanowski rs. 1, dr. Neufeld rs. 1, Czerniakow rs. 1, Brühn kop. 50, Ascher kop. 50, Machonbaum kop. 60, Grossglik rs. 1, Skawiński rs. 1, Ratmonow rs. 1, Kreuzberg rs. 1, Kraszewski kop. 50, Mayerhold rs. 1, Pietraszewski kop. 50, Korn rs. 1, Kaplan rs. 1, Nuchim Margulies rs. 1, Szymonowski rs. 1, od urzędników wydziału mechanicznego w Sosnowcu rs. 7 kop. 90, H. Reicher rs. 2, Stanisław Reicher rs. 1, Gizia Heuschel rs. 1; razem rs. 33 kop. 50. Urzędnicy agentury rs. 2, Brzostowicz rs. 1. Razem zatem rs. 36 kop. 50.

Sosnowice dnia 10-go października r. b. Dr. N. — Kop. 60 wynika z nieporozumienia o rośliny, składała R. i S. na biednych do uznania redakcji.

— Od H. i J. B. rs. 2, na wpis dla uczennicy 2-go gimn. siostry.

— Dnia 13-go b. m., jako w pierwszą rocznicę śmierci ś. p. męża mego, składam rs. 1 dla najbiedniejszych. Wierzbica.

NEKROLOGJA.

† ś. p. Józef Obrycki, b. obywatel ziemski, przeżywszy lat 30, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, w dniu 6-ym października 1886 r. zakończył życie u siostry swej w folw. Kownaty, w gubernji łomżyńskiej, przyjechawszy do niej na wieś z Warszawy — z kąd do dnia 8-ym października nastąpiło przeprowadzenie zwłok do rodzinnego miejsca folw. Czarnówek, a następnie w dniu 11-ym października odbyło się żałobne nabożeństwo w kościele parafjalnym Niedźwiadna, poczem nastąpiło przeniesienie zwłok do grobu rodzinnego. Rodzinie, przyjaciółom i znajomym ś. p. Józefa Obryckiego, zebranych dla oddania ostatniej posługi, za ten dowód współczucia, pozostali rodzice, siostra i brat składają serdeczne podziękowania.

† We czwartek, to jest dnia 14-go października r. b., jako w dniu imienin ś. p. Kaliksta Potkańskiego, odbędzie się nabożeństwo żałobne o godzinie 10-ej zrana w kościele św. Andrzeja (pp. kanoniczek) przy placu Teatralnym.

† Dnia 15-go października r. b., to jest w piątek, o godzinie 11-ej rano, w kościele powązkowskim, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Jadwigi z Malinowskich Krail, na które pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza.

† Szanownemu księdzu Józefowi Wójcickiemu za ekspozycję, zacnym kolegom za pomoc i tym, którzy zwłoki ponieśli do grobu, oraz wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym za okazanie współczucia w ciężkim smutku i oddanie ostatniej przysługi ś. p. mężowi mojemu, składamy serdeczne „Bóg zapłać.”

—3482—
Marja Pleszczyńska z córkami.

TELEGRAMY

„KURJER WARSZAWSKI.”

Wiedeń 12-go października. — *Politische Correspondenz* donosi z Petersburga: Wyjazd generała Werdera do Berlina, nie stoi w związku ze sprawą bułgarską. Opuścił on Petersburg celem objęcia swego nowego urzędu gubernatora miasta Berlina. Natomiast przyjazd do Petersburga posła rosyjskiego w Berlinie hr. Szuwałowa, wiąże się najściślej ze sprawą bułgarską.

Budapeszt 12-go października. — *Pester Lloyd*

twierdzi, że trzy drogi pozostają Rosji w dalszym traktowaniu sprawy bułgarskiej: albo uznać Bułgarię jako państwo niezawisłe i równouprawnione z innymi w stosunkach międzynarodowych, albo zaniechać dalszego interesowania się losami Bułgarii, albo wreszcie obsadzić ją militarnie.

Praga czeska 12-go października. — Lord Randolph Churchill bawił tu do niedzieli wieczorem pod nazwiskiem „Spencera, kapitalisty z Londynu”. Towarzyszy mu niejaki „Trafford”, także pseudonim. W niedzielę był w teatrze czeskim, wczoraj zwiadał ogród Kinskich w Smichowie, do którego wstęp obcym osobom jest wzbroniony. Lord Churchill przywiózł pozwolenie zwiedzenia go z Londynu, podpisane przez tamtejszego *attaché* ambasady austriackiej. Wczoraj popołudniu odjechał do Wiednia.

Berlin 12-go października. — Z Drezną donoszą, że lord Churchill opuścił to miasto w niedzielę i udał się przez Pragę czeską do Wiednia. Towarzyszył mu mianuje się „kapitalistą” Traffordem. W Dreźnie zwiadał tylko teatru i muzea. Dziwił się, że podróży jego przypisują znaczenie polityczne, podczas gdy on wyjechał tylko dla przyjemności. Twierdzi on, że w Warcinie nie był i udałby się tam tylko na zaproszenie księcia Bismarka.

Paryż 12-go października. — *Journal des Débats* utrzymuje, że w razie okupacji rosyjskiej w Bułgarii, mocarstwa poprzestaną na zobowiązaniu Rosji, aby po przywróceniu pokoju wojska jej opuściły ziemię bułgarską.

Londyn 12-go października. — Korespondent do *Central News* donosi, że baron Kaulbars uskarżał się przed nim na postępowanie konsułów Anglii i Włoch, którzy podburzają potajemnie ludność przeciwko Rosji.

Londyn 12-go października. — Po powrocie lorda Churchilla z Niemiec, rząd angielski wystosuje ważny okólnik do mocarstw w sprawie egipskiej.

Madryt d. 12-go października. — Skład gabinetu jest następujący: Sagasta prezydent, Moret sprawy zagraniczne, Castillo wewnętrzne, Alonzo Martinez sprawiedliwość, Gal Castilla wojna, Arias marynarka, Novarro Rodrigo roboty publiczne, Puigcerver finanse, Balaguer kolonia.

Sofja 12-go października. — Z 1800 głosów oddanych w Sofji, przeszło 1,700 głosów padło na Stambulowa, tudzież ministrów Radosławowa i Iwaneczowa. Wybrano także adwokata Mezowa i czterech mieszczan.

Sofja 12-go października. — Nota konsula Nekliudowa, przy której tenże zwrócił rządowi bułgarskiemu jego notę, zastrzegającą się przeciw mieszaniu się cudzoziemców do wyborów, opiewa: „Odsyłam panu okólnik i mam sobie za obowiązek uwiadomić go, że ajencja rosyjska potrafi osoby, stojące pod jej opieką, obronić przeciw wszelkim napadom ze strony administracji, jak poddani rosyjscy potrafili zachować się w granicach prawa. Mam zaszczyt uwiadomić cię, panie ministrze, że aż do chwili utrzymania instrukcji od barona Kaulbarsa, przerywam wszelką wymianę pism pomiędzy rządem i ajencją rosyjską.” Po nadejściu wspomnianych instrukcji, p. Nekliudow wystosował nowe trzy noty, w przedmiocie wyborów, tudzież nieprzyjaznych manifestacji ludu przed konsulem.

Sofja 12-go października. — Konsul Nekliudow nawiązał stosunki dyplomatyczne z rządem bułgarskim.

Sofja 12-go października. — Świadkowie naczyni wypadków niedzielnych stwierdzają, że zranienia pochodzą tylko od pięści i kijów, broni nie używano, ani pomocy żandarmów.

Sofja 12-go października. — W Widyniu i w Warnie odbyły się wielkie manifestacje ludowe na rzecz dzisiejszego rządu.

Ruszczyk 12-go października. — Deklaracja wręczona tutaj baronowi Kaulbarsowi w sobotę przez 250 notablów, oświadcza: 1) że stronnicy Cankowa działają na szkodę Bułgarii; 2) że rząd jest złożony z patriotów i ożywiony najlepszymi chęciami; 3) że naznaczenie wyborów na d. 10-ty b. m. i ukaranie winnych zamachu stanu, zgodnem jest z

konstytucją; 4) że dla Rosji żywią uczucia najgłębszej czci i wdzięczności. Pod deklaracją podpisani są między innymi deputowani Stojanow, Angelow i Canow. Zarazem wyraziła deputacja zaufanie ludności do rejencji i rządu. Generał Kaulbars wyłożył w treściwych wyrazach żądania Rosji, gdy zaś członkowie deputacji rozpoczęli polemikę, pożegnał ich.

(Ajencja północna.)

Wiedeń 12-go października. — Urzędowa *Wiener Zeitung* ogłasza odrębne pismo cesarskie do Kalnoky'ego, Taaffego i Tiszy, w sprawie zwołania delegacji wspólnych na dzień 4-go listopada do Budapesztu.

Wiedeń 12-go października. — Lord Churchill bawi tu od dnia wczorajszego.

Wiedeń 12-go października. — *Fremdenblatt*, omawiając wybory bułgarskie, powiada: Pomimo niektórych zająć, rejencja bułgarska może sobie rościć prawo do zasługi, iż umiał lepiej utrzymać porządek, niż tego okoliczności pozwalały się spodziewać. Rejencja dowiodła, że w mocy swojej posiada środki do utrzymania spokoju, co też w najmniejszej części przypisać należy zaakceptowanemu przez nią programowi narodowej niezawisłości. Wychojąc zwycięsko z walki wyborczej, odziana w nową powagę, oraz otoczona zaufaniem większości kraju, weźmie sobie rejencja teraz za zadanie jak najspieszniej złagodzić ostrość, jaką przybrały jej stosunki dla Rosji. Rejencja może obecnie nadać pełne znaczenie właściwej treści swojej polityki, polegającej na pilnem przestrzeganiu wszystkich traktatami przyznanych praw kraju i szczerej chęci utrzymania przyjaźni ze wszystkimi mocarstwami traktatowymi.

Bukareszt 11-go października. — Korespondent dzienników *Indépendance Roumaine* i *Central News*, który towarzyszył jen. Kaulbarsowi, został aresztowany w Szumli w chwili, gdy zamierzał powracać do Bukaresztu. Władze bułgarskie zmusiły go udać się przez Warnę i Konstantynopol.

Sofja 12-go października. — Z liczby 590-ich deputowanych do wielkiego sobranja, wybrano 420-u deputowanych przyjaznych rejencji, 20-tu stronników Cankowa, zaś charakter 50-ich wyborów nie jest dotąd znany. Również nie wiadomo, czy Karawelow został wybrany, czy nie. Zarządzający sprawami ajencji rosyjskiej przesłał rządowi bułgarskiemu trzy noty. W pierwszej z nich p. Nekliudow objawia z polecenia jen. Kaulbarsa energiczną naganę z powodu wydania i formy noty okólnikowej o zakazie cudzoziemcom mieszania się do wyborów. W drugiej nocie ajencja rosyjska oświadcza, iż w jej oczach niedzielne wybory są bezprawnymi i nie mającymi żadnego znaczenia. Trzecia nota wyraża energiczny protest przeciw napadom tłumu ludu na konsulat rosyjski. Wszystkie trzy noty zakomunikowane zostały przedstawicielom wielkich mocarstw. Rząd bułgarski zamierza na nie odpowiedzieć.

Konstantynopol 12-go października. — W. Porta zgodziła się na mianowanie sir White'a czasowym posłem angielskim w Konstantynopolu.

Petersburg 12-go października. — *Prawit. wiestnik* zaznacza, iż według pierwszych wiadomości z Sofji, wybory do wielkiego zgromadzenia narodowego wypadają na korzyść kandydatów rządowych.

Petersburg 12-go października. — *Journal de St.-Petersbourg* powiada, iż obecnie jeszcze trudno rozpoznać prawdę o wyborach w Sofji z dotychczasowych doniesień telegraficznych. W każdym razie, mówi ten dziennik, tem donioślejszem jest oświadczenie rządu rosyjskiego, iż on nie uznaje ani sobranja wybranego wśród obecnych warunków, ani też jego postanowień.

Petersburg d. 12-go października. — Z Ruszczyka telegrafują pod d. 10-go b. m.: Major Filow oddał dzisiaj zrana wizytę baronowi Kaulbarsowi, gdy tenże wyraził życzenie rozmówienia się z oficerami załogi tutejszej. Filow przyrzekł zgromadzić oficerów dla objawienia im życzenia barona Kaulbarsa, w ciągu dnia wszakże powrócił, oświadczając, że rozkaz rządu zabrania oficerom widzenia się z bu-

Redaktor Wacław Szymanowski. — Wydawca Gustaw Gebethner.